

Úvod k svědeckým výpovědím

Podle dr. Wilhelma Turnwalda

Dokumenty k vyhnání Němců z českých zemí

Z české strany se sudetským Němcům kolektivně vytýká, že v září 1938 společně revoltovali proti státu a ohrozili tím státní bezpečnost. Že tomu tak nebylo, dokládá svědek, kterého jistě nelze podezřívat ze sympatií vůči sudetským Němcům, totiž někdejší český ministr Hubert Ripka, ve vylíčení událostí kolem mnichovské dohody ("Munich Before and After", 1939). Zjišťuje, že Henleinovo provolání k sudetským Němcům, aby se vzepřeli státní moci, zdaleka nevyslyšela většina sudetoněmeckého obyvatelstva. To je tím pozoruhodnější, že v září 1938 panoval silný policejní teror proti všemu sudetoněmeckému, včetně zadržování četných rukojmí. Hlavní chybou české vlády podle Ripkova mínění bylo, že se pokoušela dohodnout s Henleinem, místo se sudetoněmeckým obyvatelstvem.

To by se jí velmi pravděpodobně podařilo, kdyby od roku 1918 byla sledovala jinou politiku vůči sudetským Němcům, t.j., kdyby s nimi v rámci federace podobné Švýcarsku byla zacházela na základě rovnoprávnosti. Jak Beneš tak Ripka se při všech pozdějších jednáních vyhýbají otázce sebeurčení sudetských Němců, když v memorandech pařížské mírové konference Čechům právo na sebeurčení přiznávají, Němcům je však z nejasných důvodů upírají.

Že se sudetští Němci v roce 1938 stali pouhým objektem, šachovou figurkou na politickém poli Evropy, konstatoval výslovně pozdější britský premiér Clement Attlee v projevu v Dolní sněmovně 3. října 1938: "Tvrdím, že sudetoněmecké otázky bylo zneužito v politické hře a že by za jiných okolností byl Herr Hitler stejně tak zneužil lidu jižního Dánska, lidu v Trentinu anebo Němců v jižním Tyrolsku."

Mnichovská dohoda by však měla i Čechům jasně připomenout, že se, stejně jako sudetští Němci, stali pouhou "šachovou figurkou v politické hře" velmocí a že nemají žádnou vlastní váhu, pokud se ve větším federativním svazku nespojí s ostatními národy střední Evropy. Pokus asimilovat sudetské Němce ztroskotat. Místo, aby z minulých desetiletí vyvodil státně politické poučení, plánoval dr. Beneš v exilu jiné řešení sudetoněmeckého problému, a po roce 1945 také uskutečnil se svými spolupracovníky plán, který dané problémy musel jen nadmíru zostřit; byl to plán, který Hitler ve vztahu k českému lidu zavrhl: násilné vyvlastnění a přesídlení celého národa v srdci střední Evropy.

Vyhnání sudetských Němců nebylo spontánní reakcí českého národa na německou okupaci českých území mezi léty 1939 a 1945. Plán vyhnání byl českými exilovými politiky dlouhodobě připravován. Až do únorového převratu 1948 probíhal v táboře Národní fronty v Praze náruživý spor o prioritu myšlenky vyhnání sudetských Němců. Rudé právo tvrdilo v únoru 1946, že tento plán byl poprvé navržen při podepsání československo-sovětského paktu v prosinci 1943 v Moskvě: "Myšlenka vysídlení Němců vznikla mezi našimi politiky v Moskvě. Když prezident Beneš 1943 přijel do Moskvy, (...) vyslovil soudruh Gottwald poprvé otázku vysídlení Němců z naší republiky. Soudruh Stalin osobně dal souhlas k tomuto návrhu. Stalin se rovněž zasazoval o uplatnění těchto nároků na konferenci spojenců."

Proti tomuto tvrzení se postavil v březnu 1946 v parlamentní debatě tehdejší předseda zahraničně politického výboru Ivo Ducháček, poslanec katolické strany lidové, který po únoru 1948 uprchl na západ. Ducháček prohlásil: "Potom, co v létě 1942 dosáhla otázka vysídlení Němců stadia důvěrných rozhovorů s našimi třemi hlavními spojenci, použil dr. Ripka příležitosti, kdy Anglie a Francie zavrhly mnichovskou dohodu, k veřejnému projevu v říjnu 1942. Od té doby se otázka našich Němců projednávala v Londýně měsíc co měsíc otevřeněji. Ke konci roku 1943 se

všichni členové Národní fronty v této otázce shodovali; vysídlení Němců je tedy výsledkem společných snah všech členů a stran Národní fronty. Je falšování dějin, jestliže komunisté tvrdí, že za vysídlení Němců máme co děkovat jim." V komentáři k této řeči se poukazuje na to, že se o problému vyhnání sudetských Němců diskutovalo v kruzích kolem dr. Ripky, jehož blízkým spolupracovníkem byl i dr. Ducháček, už v roce 1939.

Poněvadž ale dr. Beneš řídil základní otázky české exilové politiky výlučně podle vlastní koncepce, lze s jistotou předpokládat, že rozhodujícím iniciátorem myšlenky vyhnání byl dr. Beneš sám.

B e n e š ů v p l á n

Od roku 1941 se v New Yorku šířily pověsti o jakémsi všeobecném "Benešově plánu" a jeho údajném záměru generálního dořešení menšinového problému přesídlením těchto menšin. Pověsti vznikly na základě dvou Benešových článků, z nichž však jasně nevyplývalo, zda se plánovaná opatření v případě Československa mají týkat pouze sudetských Němců, či zda jsou míněny i jiné nečeské menšiny. Ředitel Židovského vědeckého ústavu v New Yorku se obrátil na ministra zahraničí československé exilové vlády Jana Masaryka, aby dosáhl vyjasnění pro židovskou menšinu v Československu. V odpovědi Jana Masaryka se výslovně uvádí, že se vyhnání má vztahovat pouze na sudetské Němce.

Ve skutečnosti se však s mnoha židovskými obyvateli, pokud se při sčítání lidu roku 1930 přihlásili k mateřskému jazyku německému, po květnu 1945 naprosto nenakládalo ve smyslu Masarykových příslibů, které učinil s výslovným povolením dr. Beneše. Mnozí z těchto židovských příslušníků, kteří přežili německé koncentrační tábory nebo se vrátili z exilu, nedostali nazpět dřívější majetky a byli nuceni vystěhovat se, protože jim Československo neposkytlo možnost existence.

Otázka vyhnání sudetských Němců se stala roku 1942 jednou z rozhodujících příčin, proč se sudetoněmečtí sociální demokraté kolem poslance Wenzla Jaksche, kteří roku 1938 emigrovali do Londýna, od dr. Beneše odtrhli, přestože původně usilovali o dosažení konstruktivní spolupráce s českou exilovou vládou v Londýně v sudetoněmecko-českých záležitostech. V dopisu Wenzla Jaksche z 22. června 1942 prezidentu Benešovi v Londýně se m.j. praví: "Zcela negativní stanovisko k jakékoli dohodě, byť jen o přechodných politických a hospodářských řešeních, zbavuje naši politiku dorozumění všeho opodstatnění. Program transferu obyvatelstva se vymyká principu státoprávní kontinuity, v jejímž jménu československá vláda dosud vyžadovala loajalitu demokratických sudetských Němců v zahraničí."

Souhlas velmocí s vyhnáním sudetských Němců nebyl získán bez jistých potíží. Dr. Beneš nebyl však ani zde vybíravý ve volbě prostředků. V rozhovoru s prezidentem Rooseveltem 12. května 1943 se zmínil o tom, že Rusové už dali souhlas k "transferu" sudetských Němců. O 17 dní později, 29. května, přednesl Dr. Ripka v Londýně sovětskému vyslanci Bogomolovi, že Američané s transferem souhlasí a česká exilová vláda nyní očekává také oficiální ruský souhlas. 6. června telegrafoval dr. Ripka do Ameriky dr. Benešovi, že právě obdržel ruské svolení, tedy souhlas, s nímž Beneš operoval už 12. května v rozhovoru s prezidentem Rooseveltem.

Z toho je zřejmé, že dr. Beneš stojí také v pozadí jako jeden z iniciátorů oněch rozhodnutí z Jalty a Postupimi, která se vztahují k vyhnání Němců z východní Evropy.

Od dob mnichovské dohody v září 1938 se Beneš cítil západními mocnostmi jaksí zrazen. Navenek musel prokazovat vděčnost za azyl, který mu byl po roce 1938 udělen. Jeho ctižádost však nestrpěla, že jeho pojetí Československé republiky z roku 1918 nestálo v popředí přede všemi ostatními zájmy. K plnému uznání československé exilové vlády a právní kontinuity předmnichovského Československa došlo ze strany západních mocností, vzhledem k národnostně právním okolnostem, teprve poměrně pozdě, až po sovětském vstupu do války.

Po sovětských úspěších v pozemní válce (Stalingrad), i proto, že v roce 1943 nebyla na západě otevřena druhá fronta, a pod vlivem zesilujícího se tlaku Moskvy na exilové Poláky v Londýně, rozhodl se prezident Beneš koncem roku pro cestu do Moskvy; jednak nechtěl zůstat pozadu za českými komunisty, jednak hodlal západním mocnostem, zejména Anglii, dokumentovat politickou svobodu svého jednání. Podnikl tuto cestu v přímém rozporu s radou britské vlády.

Touto cestou a v Moskvě uzavřeným československo-sovětským paktem o přátelství a spojenectví byl další osud Československa zpečetěn. Dr. Beneš prokázal už svou první spojeneckou smlouvou se Sovětským svazem v květnu 1935 tendenci těsněji spojit osudy Československa s Moskvou. Když se začátkem roku 1944 vrátil z Moskvy, vyslovil v Londýně na banketu, uspořádaném na jeho počest, s velkým optimismem své mínění o budoucím postavení Sovětského svazu v Evropě. Jak dalece byl jeho úsudek poplacen zraněné ctižádosti a vázán pohledem nazpět, vyplývá z jeho čtvrtého poselství Československé státní radě.

I mnohým Čechům je dnes už jasno, že politický vývoj Československa po roce 1945, zejména však po únoru 1948, těsně souvisí s vyhnáním Němců (jež ve všech Benešových úvahách hrálo vždy podstatnou roli).

Provádění plánu zaměřeného proti existenci sudetských Němců vstoupilo v platnost teprve obsazením českého a moravskoslezského prostoru spojenci.

O d v e t a

Doba protektorátu byla v živé paměti českého národa.

Že se na oněch událostech sudetští Němci jako národnostní skupina nepodíleli, že odvěta za atentát na Heydricha byla dílem malé skupiny nacistických vůdců, se zaměřovalo a, podobně jako v roce 1938, také vina za Lidice se připisovala Němcům kolektivně, a v tom smyslu se plánovitě veřejně hodnotila.

Když koncem války obsadily sovětské a americké oddíly v průběhu bojů proti zbytkům Schörnerových vojsk sudetská území, odehrávaly se na mnoha místech scény známé i z jiných německých teritorií. Většině sudetských Němců nebyly poválečné záměry dr. Beneše a jeho spolupracovníků z exilu známy. Na mnoha místech se doufalo v uklidnění po hrůzách a násilnostech ze strany obsazeneckých vojsk, jakmile policejní a správní moc převezmou Češi. Sudetští Němci se však dočkali krutého probuzení z iluzí, když z českého vnitrozemí začaly přijíždět nákladní vozy s Revolučními gardami, které byly většinou oblečeny do německých uniforem a vyzbrojeny německými zbraněmi. Zatímco Češi, dříve usazení nebo zdomácnění v sudetoněmeckých oblastech, po svém opětovém návratu zaujímal v té době poměrně rozumný postoj - z počátku byli na některých místech v okresních národních výborech zastoupeni dokonce němečtí antifašisté - přinesly s sebou výsadkové skupiny, organizované a dirigované z českých ústředí, hroznou a vrchovatou míru násilí, vražd, týrání, hanobení, loupeží a krádeží, jak vyplývá z následujících svědectví. V některých místech, například v Žatci, Mostě, Ústí nad Labem. Lanškrounu a jinde, byly inscenovány masové popravy a krveprolití, která náleží k nejstrašnějšímu, co Evropa v svých dějinách kdy zažila.

V Praze docházelo k masovým zločinům v bezprostředním spojení s pouličními boji ve dnech od 5. května 1945. Ale i zde bylo zpočátku možno zřetelně rozlišit skupinu občansko-konzervativní od skupiny extrémně nacionalistické, která šla za svými cíli ruku v ruce s komunisty. Vybičovaná provolání pražského rozhlasu uvrhla město do krvelačné, démonické masové hysterie, která otvírala brány sadismu a vedla ke krutostem, přesahujícím hrůzy husitských dob. (Viz např. dr. Emil Franzl, "Prag im Mai 1945", v západoněmeckém listu die Welt, 1950, č. 103 - 105.) Podobné události jako v Praze se odehrávaly v řadě jiných vnitrozemských měst v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Masové hrůzy nabývaly v některých místech takových forem, že leckde dokonce sovětské obsazenecké síly zabraňovaly Čechům, aby v nich dále pokračovali.

V četných sudetoněmeckých obcích docházelo v ovzduší hromadných poprav a krutostí k skutečným epidemiím sebevražd, zejména mezi staršími německými obyvateli.

České vedení státu, místo aby nechalo vlnu nacionalistického citění odeznít, naopak od prvních květnových dnů podněcovalo nejnižší instinkty širokých vrstev českého obyvatelstva veřejnými výzvami k užívání násilí a k drancování. Vedení státu se snažilo propůjčit tomuto postupu zdání zákonitosti smutně proslulými dekrety prezidenta Beneše.

Ř í z e n í s h o r a

Vyhánění velké části sudetoněmeckého obyvatelstva začalo dlouho před jeho schválením Postupimskou dohodou z 2.8.1945. Že se v těchto případech vyhánění před postupimskými rozhodnutími jednalo o ústředně řízené jednání, vyplývá ze skutečnosti, že výzvy k němu vydávaly místní a okresní národní výbory prostřednictvím veřejných vyhlásek. Provádění bylo na četných místech zcela obdobné, z čehož lze soudit, že se tak významná opatření organizačně uskutečňovala v soulase s ústředními vládními orgány. První vlny vyhánění byly provázeny neslýchanými masovými krutostmi, které přivodily smrt desetitisíců sudetských Němců. Mezi těmito prvními oběti byli především staří a nemocní lidé a děti. Jedním z nejohroženějších "pochodů smrti" k československé hranici byl vyhnanecký pochod brněnských Němců přes Pohořelice směrem na Vídeň. V nejkratší lhůtě, leckdy jen během deseti minut, museli vypovězení opustit svá bydliště, směli vzít s sebou jen nejn nutnější kusy oděvu, z nichž ještě to nejlepší jim za pochodu k hranici uloupili. Během vyhnanecké cesty docházelo k dalšímu drancování a násilnostem. Celá řada opatření, která sice měla charakter místních policejních zásahů, avšak byla ústředně plánována a řízena, učinila zakrátko život sudetských Němců zcela nesnesitelný. Ještě před vyhlášením dekretů prezidenta Beneše byli sudetští Němci prakticky zcela bezprávní a vydáni na milost a nemilost. Jejich obydlí, pokud v nich ještě zůstávali, byla vydána všanc jednak drancování při úředně organisovaných bytových prohlídkách, jednak kvůli "zlatokopům", kteří proudili z vnitrozemí Čech a Moravy do sudetoněmeckých území. Pod záminkou hledání zbraní či politických představitelů vtrhávaly do bytů

Revoluční gardy, oddíly SNB či vojska, anebo prostě skupiny českých lupičů, často ztýrali obyvatele a sebrali, co se jim zamlouvalo. V řadě obcí bylo nařízeno, že Němci nesmějí zamykat svá obydlí. Řada opatření omezila život Němců na pouhé vegetování. Na ulici směli jen v určitou dobu (zákaz vycházení od jisté hodiny), museli nosit bílé pásky na rukávě, nesměli používat hromadné dopravní prostředky (železnice, autobusy, tramvaje), nesměli opustit místo bydliště. Měli zakázáno chodit po chodníku, poštovní styk byl podvázán, nesměli navštěvovat pohostinství, kina a divadla. Jen v určitých hodinách mohli nakupovat potraviny; bylo nepřipustné, aby disponovali majetkem a ceninami; zlato, stříbro, klenoty a jiné cenné věci, rozhlasové přijímače, fotoaparáty a optické přístroje museli odevzdat. Pro Němce byly vydávány zvláštní potravinové lístky, kde chyběly ústřižky na maso, vejce, mléko, sýry, ovoce. Veškeré německé školy a školky byly zavřeny. Pro Němce platila všeobecná pracovní povinnost, na mnoha místech svolali práce schopné obyvatelstvo veřejným oznámením na určitá místa. Potom shromážděné jako pracovní otroky rozvezli do zemědělství, hornictví a průmyslu v českém vnitrozemí. Za neuposlechnutí tohoto nařízení hrozil trest smrti. Práci bylo třeba z počátku vykonávat zcela bez odměny, později byla pro tyto německé otroky stanovena nepatrná mzda, kterou jim však nakonec ve většině případů nevyplatili. Ubytování a stravování během tohoto nuceného pracovního nasazení v českém vnitrozemí bylo většinou zcela nedostatečné. Neexistovala žádná forma sociální péče nebo pojištění pro tyto "volné" spolupracovníky.

T á b o r y

Jedním z prvních opatření československého ministerstva vnitra bylo zřízení sběrných táborů pro Němce. Byly často zřizovány po vzoru německých koncentračních táborů a hrůzy, které se tam děly, si podle zpráv vězňů, kteří zažili jak německé tak české koncentráky, s hrůzami německých táborů v ničem nezadaly. V mnoha případech byly životní podmínky po válce zřízených českých sběrných táborů ještě podstatně horší než v Dachau nebo v Buchenwaldu. Na německém osazenstvu těchto táborů se páchaly všemožné myslitelné bestiality. I když zacházení s internovanými často záviselo na osobnosti velitele tábora, byly si metody ve většině táborů velmi podobné. Nejen místní, nýbrž i ústřední správní a vládní orgány až po prezidenta Beneše byly o poměrech v těchto táborech informovány. Označení "koncentrační tábor" bylo sice po čase většinou pozměněno na "internační tábor" nebo "shromažďovací středisko", avšak poměry zůstaly v podstatě stejné. Obyvatelé museli vykonávat nejtěžší otrockou práci a během práce byli často týráni. Ženy a děvčata byly v noci mnohdy vydávány okupačním vojákům k znásilnění. Zpočátku byly tyto tábory bez jakýchkoli hygienických zařízení, baráky byly plné hmyzu. Do těchto táborů byla zahrnuta velká část sudetoněmeckého obyvatelstva, často zcela bezdůvodně, jen proto, že byli Němci, nebo že některý Čech se chtěl nastěhovat do jejich domu či bytu nebo převzít německý podnik. Názornou zprávu o takovém táboře přinesl v říjnu 1945 v listu Manchester Guardian britský poslanec Dolní sněmovny R.R.Stokes. Tehdy existovalo v ČSR podle Stokesa 51 podobných táborů. Ještě horší byly poměry ve vyšetřovacích věznicích, kde kromě krutostí a mučení zhoršovalo situaci katastrofální přeplnění cel, takže vězni neměli možnost pohybu, téměř se nedostali na čerstvý vzduch: nákazy a onemocnění všeho druhu zvyšovaly počet úmrtí. Velká část vězňů umírala na následky naprosto nedostatečné výživy.

" S p o ř á d a n ě a h u m á n n ě "

Po uzavření Postupimské dohody z 2.8.1945, která v článku 13 povolila přesídlení německého obyvatelstva z Polska, Československa a Maďarska, s nařízením, že "všechna přesídlení je nutno uskutečňovat spořádaným a humánním způsobem", se na praxi vyhánění z ČSR změnilo jen málo. Postupimská dohoda měla pouze ten důsledek, že se československá vláda a čeští obyvatelé, kteří se na hrůzách a loupežích na sudetoněmeckém obyvatelstvu podíleli, začali těšit pocitu jakési mezinárodní právnosti. Že způsob vysídlování sudetských Němců ani zdaleka neodpovídal postupimským požadavkům organizovaného a humánního provádění odsunu obyvatel, vyplývá jednoznačně z následujících zpráv. Znalec národnostních práv Hermann Raschhofer správně vyvodil ze znění článku 13 Postupimské dohody povinnost signatářů pečovat o dodržování podmínek dohody. Bohužel signatáři v tomto ohledu neučinili žádná opatření, aby proces vysídlení uvedli do spořádaných a humánních kolejí.

Světová veřejnost si událostí v Sudetech v roce 1945 sotva povšimla, kromě toho, že ten či onen přítel exilových Čechů, který ještě zůstal v západních propagandistických aparátech, tyto masové zločiny komentoval cynicky podle hesla "Vinen je zavražděný, nikoli vrah". Z české strany byly hromadné zločiny buďto zcela zamlčeny anebo vznikala snaha zaplétat do problémů vysídlení evropské zájmy a nutnosti. Např. později v západním exilu žijící ministr zahraničního obchodu dr. Ripka prohlásil 20. srpna 1945 v pražském rozhlasu: "...avšak tato nutnost (vysídlení) není jen v zájmu Československa, nýbrž v zájmu celé Evropy, poněvadž je to zásadní opatření k zajištění evropského míru. Zároveň je jen přirozené, jestliže hodláme vyřešit tento problém lidským způsobem, jak to odpovídá národu se starou humanistickou tradicí, národu s humanistickými ideály Masarykovými. A jen tak má být tento problém vyřešen." Jsou to podobné formulace, jakých použil už dr. Beneš na přednášce 5. prosince 1942 na univerzitě v Manchesteru. Jak ostře s těmito

propagandistickými projevy obou hlavních duchovních iniciátorů vyhnání kontrastuje skutečnost, naplněna hromadnými zločiny! Aby postupu proti sudetským Němcům dodal zdání právního podkladu, vydal dr. Beneš řadu dekretů, které zřetelně dokládají, jak systematicky byl plánován a prováděn zločin genocidy na sudetoněmecké národnostní skupině. Vzhledem k těmto dekretům už nelze proces vyhnání vykládat pouze jako spontánní reakci českého lidu na německou okupační politiku.

P r e z i d e n t s k é d e k r e t y

Už z Košického vládního programu z 5. dubna 1945, z kapitol VIII a IX, jasně vyplývá, kam mířil plán prezidenta Beneše. Dalšími dekrety byla sudetoněmecká národnostní skupina zbavena státní příslušnosti a občanských práv a prohlášena za nepřítel státu. Dekretem prezidenta Beneše z 19. května 1945 (Sbírka zákonů a nařízení č. 5) byly kromě jiného všechny osoby německé a maďarské národnosti prohlášeny za státně nespolehlivé. Na veškerý majetek těchto osob prohlášených za nespolehlivé byla uvalena národní správa. Národní správci zároveň získali postavení veřejných orgánů ve smyslu trestního zákona. Dekret z 21.6.1945 (Sbírka zákonů a nařízení č. 12) nařizoval konfiskaci a urychlené rozdělení zemědělského majetku všech osob německé národnosti, bez ohledu na jejich státní příslušnost. Dekret z 19.6.1945 (Sbírka zákonů a nařízení č. 16) nařizuje "potrestání neslýchaných zločinů, kterých se dopustili nacisté a jejich zrádní spoluvníci v ČSR".

Ústavní dekret prezidenta z 2.8.1945 (Sbírka zákonů a nařízení č. 33) upravuje československou státní příslušnost osob německé a maďarské národnosti. Tento dekret stanoví, že občané německé národnosti, kteří podle předpisů říšskoněmeckého zákonodárství získali říšskoněmeckou státní příslušnost, ztrácejí československou státní příslušnost. Ostatní němečtí občané ztrácejí československou státní příslušnost dnem vydání dekretu. Tento dekret se nevztahuje "na Němce, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky hlásili jako Češi."

Československá státní příslušnost se podle tohoto dekretu zachovává u těch Němců, kteří prokážou, "že zůstali věrni Československé republice, nikdy se neprovinili na českém a slovenském lidu a buďto se aktivně podíleli na osvobozovacím boji anebo trpěli pod nacionálně socialistickým nebo fašistickým terorem."

Další dekret z 25.10.1945 (Sbírka zákonů a nařízení č. 108) přikazuje bez náhrady konfiskovat movitý i nemovitý majetek a majetková práva ve prospěch Československé republiky u následujících držitelů: 1. německá říše, veřejně právní osoby, německá nacistická strana a jiné organizace, formace, podniky, zařízení, společnosti, fondy a účelové majetky a 2. fyzické osoby německé národnosti.

Tyto dekrety stejně jako článek 13 Postupimské dohody stojí v nejostřejším rozporu se zásadami národnostního práva. Představují naprosté nerespektování lidských práv, zásad Atlantické charty a stanov Spojených národů. Prezident Beneš vydal tyto dekrety jako prezident republiky na návrh prozatímní vlády, aniž k tomu byl ústavně oprávněn.

Národnostně právní a ústavně právní nepodloženost těchto dekretů je zvláště zřejmá u dekretu z 2.8.1945. Na základě mnichovské dohody z 29.9.1938, uzavřené mezi Německem, Velkou Británií, Francií a Itálií, byla sudetoněmecká území odstoupena Německé říši a sudetští Němci se stali německými státními příslušníky. Za předsednictví prezidenta dr. Beneše zasedala 30. září 1938 československá vláda a mnichovskou dohodu přijala. V průběhu války prohlásila britská vláda, že tato dohoda už není pro Velkou Británii závazná, s poukazem na to, že Německo dohodu porušilo. Přes toto prohlášení trvaly národnostně právní skutečnosti dané touto dohodou až do roku 1945 a jejich revize by se měla stát záležitostí mírové smlouvy s Německem. Avšak i z hlediska téže londýnské exilové vlády o státoprávní kontinuitě Československa by byly dekrety namířené proti sudetským Němcům sporné, protože

odporovaly zásadám československé ústavy a Československem podepsané smlouvě o ochraně menšin.

G e n o c i d a

Vyhnání sudetských Němců a metody přitom používané se bezpochyby vyznačují charakteristickými rysy vyhlazování národa čili genocidy. Spojené národy prohlásily v rezoluci Valného shromáždění z 11. prosince 1946 genocidu za zločin podle mezinárodního práva, za zločin, který civilizovaný svět odsuzuje. Roku 1950 přijaly Spojené národy Konvenci proti genocidě, v níž se jako hromadná vražda označují m.j. následující činy, páchané se záměrem úplného nebo částečného zničení národnostní, etnické, rasové nebo náboženské skupiny:

- a) Likvidace (ničení) příslušníků určité skupiny.
- b) Přivození těžkých tělesných nebo psychických vad příslušníkům určité skupiny.
- c) Úmyslná změna životních podmínek určité skupiny, spojená se záměrem jejího úplného nebo částečného fyzického zničení. (...)

Z české strany se od roku 1945 operuje formulací, kterou tehdy ostatní svět ochotně přijímal: s nelidskostmi začal Hitler. Z toho se logickým skokem zkonstruovala kolektivní vina nejen pro německý národ, ale i pro sudetské Němce, kterým se tak měla přiřknout spoluvina např. na hrůzách koncentračních táborů. Proti takovéto kolektivní vině už byly vzneseny závažné argumenty – jak z neutrálních pramenů, tak ze strany dřívějších nepřátel.

O psychologickém pozadí oné konstrukce kolektivní viny napsal roku 1950 Ivo Ducháček v publikaci "World Politics", str. 346: "Když byla roku 1945 sudetoněmecká menšina přesídlena do americké a sovětské zóny Německa, vzrůstal navzdory zničující německé porážce český strach z možnosti sudetoněmeckého revisionismu, který by mohl přinést nové obavy a nejistotu. Skutečnost, že si někteří Češi značně nezvyklým způsobem přivlastnili dřívější sudetoněmecké majetky, připojila k národnostním obavám i motiv hospodářský."

Tragika malých národů střední Evropy je teprve v naší době jasně viditelná. Vlastní tragickou situaci překonají tyto národy teprve tehdy, až projeví vůli začlenit se do širšího rámce nového evropského uspořádání.

Převzato z knihy "Slyšme i druhou stranu, Dokumenty k vyhnání Němců z českých zemí" (str.9-19), výběr a překlad z německého originálu "Dokumente zur Austreibung der Sudetendeutschen", Mnichov 1952, 4.vydání. Českou edici připravila Sidonia Dědinová, vydalo Infcentrum Šumava, České Budějovice 1991.

Přetisk pro www.go-east-mission.de se svolením editorky.